

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
11 päivänä syyskuuta 2003 *

Asiassa C-197/99 P,

Belgian kuningaskunta, asiamiehenään A. Snoecx, avustajinaan avocat J.-M. de Backer, avocat G. Vandersanden ja avocat L. Levi, prosessiosoite Luxemburgissa,

valittajana,

jota tukee

Compagnie belge pour le financement de l'industrie SA (Belfin), edustajinaan avocat M. van der Haegen, avocat D. Waelbroeck ja avocat A. Fontaine, prosessiosoite Luxemburgissa,

väliintulijana,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussa Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (laajennettu neljäs jaosto) asiassa T-37/97, Forges de Clabecq vastaan komissio, 25.3.1999 antaman tuomion (Kok. 1999, s. II-859) kumoamista,

ja jossa valittajan vastapuolina ja muina asianosaisina ovat

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään G. Rozet, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

Forges de Clabecq SA, konkurssiin asetettu yhtiö, kotipaikka Clabecq (Belgia),

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

Région Wallonne

ja

Société wallonne pour la sidérurgie SA (SWS), kotipaikka Liège (Belgia),

väliintulijoina ensimmäisessä oikeusasteessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J.-P. Puissochet sekä tuomarit C. Gulmann, F. Macken (esittelevä tuomari), N. Colneric ja J. N. Cunha Rodrigues,

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 6.12.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Belgian kuningaskunta on yhteisöjen tuomioistuimeen 26.5.1999 toimittamallaan valituksella hakenut muutosta EHTY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (laajennettu neljäs jaosto) asiassa T-37/97, Forges de Clabecq vastaan komissio, 25.3.1999 antamaan tuomioon (Kok. 1999, s. II-859; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kanteen, jossa Forges de Clabecq SA (jäljempänä Clabecq) vaati asiassa Teräs EHTY — Forges de Clabecq 18.12.1996 tehdyn komission päätöksen 97/271/EHTY (EYVL 1997, L 106, s. 30; jäljempänä riidanalainen päätös), jossa tietyt Clabecqille myönnetyt tuet todetaan yhteisömarkkinoille soveltumattomiksi, kumoamista.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

EHTY:n perustamissopimus

- 2 EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille soveltumattomina pidetään sekä sen vuoksi poistetaan ja kielletään tässä sopimuksessa määrätyin edellytyksin yhteisössä:

— —

- c) valtioiden muodossa tai toisessa myöntämä tuki tai avustukset taikka määrämät erityismaksut;

— — ”

- 3 EHTY:n perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäisessä ja toisessa kohdassa määrätään seuraavaa:

”Kaikissa niissä tapauksissa, joista ei määrätä tässä sopimuksessa ja joissa komission päätös tai suositus osoittautuu tarpeelliseksi 2, 3 ja 4 artiklassa

määrättyjen yhteisön tavoitteiden saavuttamiseksi hiilen ja teräksen yhteismarkkinoiden toiminnassa 5 artiklan mukaisesti, päätös voidaan tehdä tai suositus antaa sen jälkeen kun neuvoston yksimielinen puoltava lausunto on saatu ja neuvoa-antavaa komiteaa kuultu.

Mahdollisesti sovellettavat seuraamukset määrätään samassa päätöksessä tai suosituksessa samaa menettelyä noudattaen.”

- 4 Voidakseen vastata terästeollisuusalan rakennemuutoksen asettamiin vaatimuksiin komissio otti perustamissopimuksen 95 artiklan edellä mainittujen määräysten perusteella 80-luvun alusta lähtien käyttöön yhteisön järjestelmän, jonka nojalla terästeollisuudelle voidaan myöntää valtiontukea tietyissä tyhjentävästi luetelluissa tapauksissa. Tätä järjestelmää on muutettu useaan otteeseen terästeollisuuden suhdanteisiin liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi. Tätä koskevista peräkkäisistä päätöksistä käytetään yhteisnimitystä ”terästeollisuuden tukisäännöt”.
- 5 Terästeollisuudelle myönnettävää tukea koskevista yhteisön säännöistä 27 päivänä marraskuuta 1991 tehdyllä komission päätöksellä N:o 3855/91/EHTY (EYVL L 362, s. 57) luotua viidettä terästeollisuuden tukisäännöstöä (jäljempänä viides tukisäännöstö) sovellettiin ajanjaksolla 1.1.1992—31.12.1996.
- 6 Viidennen tukisäännösten 1 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion tai paikallisten viranomaisten terästeollisuudelle antamaa tukea tai missä tahansa muodossa valtion varoista annettua tukea voidaan pitää yhteismarkkinoiden toimintaan soveltuvana vain, jos se on kyseisen säännösten 2—5 artiklan määräysten mukaista.

- 7 Viidennen tukisäännösten 1 artiklan 2 kohdassa määrätään, että ”tuen käsite kattaa myös tukiosat, jotka sisältyvät valtion varojen siirtämiseen, esimerkiksi omistusyhteydet, pääoman lisäykset tai vastaavat jäsenvaltioiden, paikallisten viranomaisten tai järjestöjen terästeollisuuden yritysten hyväksi tekemät toimenpiteet — — , joita ei voi pitää todellisena markkinatalouden yhtiöiden tavanomaisen käytännön mukaisena riskipääoman sijoittamisena”.
- 8 Viidennen tukisäännösten 2—5 artiklassa määrätään mahdollisuudesta pitää tietyillä edellytyksillä yhteismarkkinoille soveltuvina tukea, joka on tarkoitettu kattamaan terästeollisuuden yritysten kulut tutkimus- ja kehityshankkeista tai helpottamaan laitosten mukauttamista uusiin ympäristönsuojelua koskeviin normeihin vähintään kaksi vuotta ennen näiden sääntöjen voimaantuloa, EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvan terästeollisuustuotantonsa lopullisesti lopettaville yrityksille myönnettävää tukea, työelämän ulkopuolelle tai ennenaikaisesti eläkkeelle siirtyneille työntekijöille maksettaviin avustuksiin tarkoitettua tukea ja tiettyjä tukia Kreikassa, Portugalissa ja entisessä Saksan demokraattisessa tasavallassa sijaitseville yrityksille.
- 9 Viidennessä tukisäännöstyössä ei sallita toimintatukea eikä rakennemuutostukea, paitsi jos kysymys on laitosten sulkemiseen myönnettävästä tuesta.
- 10 Viidennen tukisäännösten 6 artiklan 2 kohdassa määrätään, että komissiolle on annettava ajoissa tieto kaikista jäsenvaltioiden, paikallisten viranomaisten tai järjestöjen varojen siirtoa koskevista suunnitelmista, kun nämä käyttävät tähän tarkoitukseen valtion varoja terästeollisuuden yritysten hyväksi.

- 11 Viidennen tukisäännösten 6 artiklan 4 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Jos komissio, pyydettyään asianosaisilta lausunnot toteaa, että jokin tuki ei ole tämän päätöksen määräysten mukainen, se ilmoittaa päätöksestään asianomaiselle jäsenvaltiolle. Komissio tekee tämän päätöksen viimeistään kolme kuukautta sen jälkeen, kun se on saanut kyseisen tuen arviointiin tarvitsemansa tiedot. ETY:n perustamissopimuksen 88 artiklaa sovelletaan tapauksessa, jossa jokin jäsenvaltio ei noudata mainittua päätöstä. Kyseinen jäsenvaltio saa toteuttaa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut toimenpiteet vain komission suostumuksella ja noudattamalla sen vahvistamia edellytyksiä.”

Asian taustalla olevat tosiseikat ja riidanalainen päätös

- 12 Valituksenalaisen tuomion 6—21 kohdasta ilmenevät seuraavat asian taustalla olevat tosiseikat.
- 13 Clabecq oli Belgian oikeuden mukaan perustettu terästeollisuusyritys, joka toimintansa aikana tuotti sulaa terästä ja valmiita levytuotteita.
- 14 Clabecqille laadittiin tervehdyttämisuunnitelma 80-luvun ensimmäisellä puoliskolla ja siinä yhteydessä kaksi belgialaista yhtiötä, Société nationale de crédit à l'industrie (jäljempänä SNCI) ja Compagnie belge pour le financement de l'industrie SA (jäljempänä Belfin), myönsivät sille useita lainoja.

15 SNCI myönsi Clabecqille neljä lainaa:

— ensimmäisen lainan määrä oli 1,5 miljardia Belgian frangia (BEF) ja käsitti

— 820 miljoonan BEF:n suuruisen ensimmäisen osan

— 680 miljoonan BEF:n suuruisen toisen osan

— toisen lainan määrä oli 850 miljoonaa BEF

— kolmas laina oli määrältään 1,5 miljardia BEF

— neljännen lainan määrä oli 650 miljoonaa BEF.

16 Näitä lainoja kutsuttiin yhteisesti SNCI-lainoiksi ja, kuten asiakirjoista ilmenee, ne olivat Belgian valtion takaamia.

17 Komissio antoi 16.12.1982 tekemällään päätöksellä (jäljempänä vuoden 1982 lupapäätös) ja 31.7.1985 tekemällään päätöksellä (jäljempänä vuoden 1985

lupapäättös) tietyillä edellytyksillä luvan osaan näistä SNCI-lainoista liittyville takauksille, muun muassa ensimmäistä, 1,5 miljardin BEF:n suuruista lainaa ja neljättä, 650 miljoonan BEF:n suuruista lainaa koskeville takauksille.

- 18 Belfin, joka oli perustettu hoitamaan Belgian teollisuuden rakennemuutoksen vaatimien investointien rahoitusta ja joka oli puoliksi julkisessa omistuksessa, myönsi Clabecqille useita lainoja rahoituslaitoksilta lainaamistaan varoista (jäljempänä Belfin-lainat):

— vuonna 1991 myönnetty ensimmäinen laina, jolla kumottiin ja korvattiin vuosina 1988 ja 1989 myönnetyt lainat, oli suuruudeltaan 300 miljoonaa BEF

— vuonna 1994 myönnetty toinen laina, jolla kumottiin ja korvattiin vuonna 1987 myönnetty laina, oli suuruudeltaan 200 miljoonaa BEF.

- 19 Belgian viranomaiset ilmoittivat 25.6.1996 päivätyllä kirjeellä komissiolle viidennen tukisäännösten 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti rakennemuutossuunnitelmasta, jolla pyrittiin Clabecqin toiminnan säilyttämiseen. Suunnitelma sisälsi useita toimenpiteitä ja erityisesti 1,5 miljardin BEF:n pääomasijoituksen ja tämän yrityksen velkojen uudelleenjärjestelyn.

- 20 Ilmoituksen saatuaan komissio pyysi 5.7.1996 päivätyllä kirjeellä lisätietoja Belgian viranomaisilta. Komissio halusi muun muassa tietää, oliko toteutettu muita kuin sille ilmoitettuja toimenpiteitä. Komissio korosti tältä osin, että 25.6.1996 tehdystä ilmoituksesta ei ollut mitään tietoja Clabecqin velkoja kos-

kevan uudelleenjärjestelyn ehdoista ja että lehdistössä oli kerrottu muista toimenpiteistä, joita ei ollut ilmoitettu. Tämän vuoksi komissio vaati viranomaisia ”ilmoittamaan [sille], onko edellä mainituista toimenpiteistä tai mahdollisista muista yritystä tukevista toimenpiteistä päätetty, sekä toimittamaan kaikki tiedot, joiden perusteella komissio voi arvioida niitä komission päätöksen 3855/91/EHTY valossa”.

- 21 Belgian viranomaiset vastasivat komissiolle 23.7.1996 päivätyssä kirjeessä. Velkojen uudelleenjärjestelyn osalta kirjeen liitteenä oli useita asiakirjoja SNCI:n ja Belfinin välisestä periaatesopimuksesta, jonka mukaan lainojen takaisinmaksuaikaa pidennettiin kolmella vuodella. Tähän periaatesopimukseen liittyi useita ehtoja, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan muun muassa se, että Euroopan yhteisö antaa myönteisen lausunnon Clabecqin pääomankorotuksesta.
- 22 Lisäksi Belgian viranomaisten vastauksessa todettiin, että rakennemuutossuunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet eivät kuitenkaan olleet valtioneuvoston tukea, koska niihin ei käytetty julkisia varoja ja koska kyse oli markkinatalouden ehdoin toimivan yksityisen järkevän sijoittajan toiminnasta.
- 23 Komission tiedonannolla 96/C 301/03, joka osoitettiin muille jäsenvaltioille ja muille henkilöille, joita asia koskee, terästeollisuudelle myönnettävää tukea koskevista yhteisön säännöistä 27 päivänä marraskuuta 1991 tehdyn komission päätöksen N:o 3855/91/EHTY (EYVL C 301, s. 4) 6 artiklan 4 kohdan mukaisesti ja joka julkaistiin Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä 11.10.1996 julkaistussa tiedonannossa, komissio kehotti Belgian hallitusta toimittamaan sille kaikki Clabecqin tilanteen arvioimiseksi tarpeelliset tiedot ja kehotti sitä samoin kuin muita jäsenvaltioita ja kaikkia muita, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa kuukauden määräajassa.

- 24 Belgian kuningaskunta vastasi tähän kehotukseen 23.10.1996.
- 25 Komissio teki 18.12.1996 riidanalaisen päätöksen, jonka päätösosassa todetaan seuraavaa:

"1 artikla

Päätöksen nro 3855/91/EHTY 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tukia ovat Belgian Forges de Clabecqin hyväksi toteuttamat seuraavat toimenpiteet:

— — — ,

— valtion takaukset Belfinin ja SNCI:n lainoille,

— — — .

2 artikla

Edellä 1 artiklassa mainitut tuet ovat yhteismarkkinoille soveltumattomia, koska ne eivät ole päätöksen nro 3855/91/EHTY 2—5 artiklan säännösten mukaisia mainitun päätöksen 1 artiklan 2 kohdassa edellytetyllä tavalla, ja ovat niin ollen kiellettyjä [EHTY:n] perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdan nojalla.

— — ”

- 26 Riidanalaisen päätöksen 3 artiklan mukaan komissio velvoitti Belgian viranomaiset poistamaan kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen ilmoittamisesta 1 artiklassa mainitut tuet ja perimään takaisin jo maksetut laittomat tuet korkoineen tuen myöntämispäivästä alkaen.

- 27 Clabecqin velkojen uudelleenjärjestelyn osalta komissio totesi erityisesti, että SNCI:n ja Belfinin lainoilla oli valtion takaus. Komission mukaan takaukset olivat valtiontukia, jotka viidennen tukisäännöksen 6 artiklan 2 kohdan mukaan olisi pitänyt ilmoittaa. Lisäksi komissio totesi, että ”takauksen jatkaminen edelleen kolmella vuodella merkitsee varmasti takaukseen sisältyvän tukiosuuden lisäystä”. Komissio esitti kantanaan, että ”Belfinin ja SNCI:n lainojen takaukset ja niiden takaisinmaksun lykkääminen ovat valtion tukia” ja että ”ne ovat laittonia tukia, koska ne on myönnetty ilman komission ennakkosuostumusta — — ”.

Oikeudenkäyntimenettely ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

- 28 Clabecq nosti riidanalaisesta päätöksestä kumoamiskanteen yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 25.2.1997 jättämällä kennekirjelmällä.
- 29 Komissio esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 21.3.1997 jättämässään asiakirjassa oikeudenkäyntiväitteen. Clabecq esitti huomautuksensa oikeudenkäyntiväitteestä 2.5.1997, ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 11.7.1997 antamalla määräyksellä tämä oikeudenkäyntiväite käsiteltiin pääasian yhteydessä.
- 30 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen laajennetun kolmannen jaoston puheenjohtaja hyväksyi 31.10.1997 antamallaan määräyksellä Société wallonne pour la sidérurgie SA:n (jäljempänä SWS), Belgian kuningaskunnan ja Vallonian maakunnan väliintulijoiksi tukemaan Clabecqin vaatimuksia.
- 31 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa Clabecq ja väliintulijat vetosivat seitsemään kumoamisperusteeseen, joiden mukaan EHTY:n perustamissopimuksen 4 ja 95 artiklaa on rikottu, vuosien 1982 ja 1985 lupapäätöksiä ei ole noudatettu, perusteluvollisuutta on laiminlyöty, puolustautumisoikeuksia on loukattu, perusoikeutta työhön on loukattu, EY:n ja EHTY:n perustamissopimusten johdanto-osia ja tavoitteita ei ole noudatettu sekä suhteellisuus- ja yhdenvertaisuusperiaatetta on loukattu.
- 32 Belgian kuningaskunta tuki Clabecqin kanteessa esitettyjen kumoamisperusteiden tueksi esittämiä perusteluja kokonaisuudessaan, mutta keskittyi kirjallisissa huomautuksissaan seuraavaan neljään kenneperusteeseen.

- 33 Ensinnäkin EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan rikkomista koskevan kanneperusteen osalta Belgian hallitus väitti, että komissio oli katsonut virheellisesti, että Belfinin Clabecqille myöntämille lainoille oli annettu valtion takaus. Belgian hallitus totesi, että valtion takaus koski ainoastaan Belfinin pankeilta ottamia lainoja mutta ei Belfinin edunsaajana oleville yrityksille myöntämiä lainoja.
- 34 Toissijaisesti Belgian hallitus huomautti, että Belfiniltä lainoja saaneet yritykset antoivat aina vastatakauksen Belfinin lainaksi ottamia määriä koskevalle valtion takaukselle, joten valtion takaus oli lopulta luonteeltaan yksityisoikeudellinen. Lainoja saaneet suorittivat Belgian hallituksen mukaan nimittäin maksuja ”takuurahastoon”, johon Belfinin antamat lainat sidottiin. Belfinin yhtiöjärjestyksen 10 kohdan mukaan Belfinin ottamia lainoja koskevasta valtion takauksen täytäntöönpanosta johtuvat valtion vaatimukset Belfiniä kohtaan maksettiin takuurahaston muodostamista varoista siihen määrään saakka, kuin rahastossa on varoja. Vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoisi, että Belfinin antamille lainoille oli myönnetty takaus, tämä takaus oli Belgian hallituksen mukaan luonteeltaan yksityisoikeudellinen eikä näin ollen merkinnyt valtiontukea.
- 35 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi tämän kanneperusteen valituksenalaisen tuomion 70 kohdassa todeten seuraavaa:

”SNCI:n ja Belfinin antamista lainoista on todettava ensinnäkin, ettei komissio ole pitänyt näitä lainoja sellaisinaan tukena vaan niille annettuja valtion takauksia. Seuraavaksi on todettava, että Belgian hallituksen väitteen, jonka mukaan valtion takaus ei koskenut Belfinin antamia lainoja, osoittaa vääräksi [Clabecqin] Belfinille 25.6.1996 osoittama kirje, jonka SWS on liittänyt komissiolle 23.7.1996 osoittamaansa kirjeeseen ja jonka mukaan periaatesopimus Belfinin kantajalle myöntämien luottojen pääoman takaisinmaksun lykkäämisestä kolmella kalenterivuodella edellytti ’valtion (julkisen luottolaitoksen) suostuvan, että takaus jatkuu uuteen eräpäivään saakka’. Myöskään sitä, että valtion takaukset olivat luonteeltaan valtiollisia, ei voida tehokkaasti kiistää.”

- 36 Toiseksi Belgian kuningaskunta katsoi kanneperusteessa, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi koskevan oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamista, että SNCI-lainojen takausten osalta riidanalainen päätös rikkoi vuosien 1982 ja 1985 lupapäätöksiä.
- 37 Belgian kuningaskunnan mukaan komission riidanalaisessa päätöksessä arvoilemat valtion takaukset olivat todellisuudessa takauksia, jotka koskivat yhtäältä 680 miljoonan BEF:n suuruista erää Clabecqille 80-luvun alkupuolella myönnetystä ensimmäisestä investointilainasta ja toisaalta Clabecqille vuonna 1985 viimeiseksi myönnettyä 650 miljoonan BEF:n suuruista lainaa. Belgian hallituksen mukaan nämä kaksi lainaa oli kuitenkin tietyin edellytyksin hyväksytty vuosien 1982 ja 1985 lupapäätöksillä.
- 38 Belgian kuningaskunnan mukaan komissio ei näissä olosuhteissa voinut aiempia päätöksiään sivuuttamatta, tutkia näitä samoja tukitoimenpiteitä viidennen tukisäännösten mukaisesti, katsoa toimenpiteiden olevan lainvastaisia ja määrätä maksettujen tukien palauttamisesta. Tältä osin Belgian kuningaskunta väittää, että se on noudattanut komission vuosina 1982 ja 1985 vahvistamia tuen hyväksymisen ehtoja ja ettei komissio ole missään tapauksessa määrännyt seuraamuksia näiden ehtojen rikkomisen vuoksi.
- 39 Jos komissio katsoi, että SNCI:n myöntämien lainojen takaisinmaksun lykähäykset muuttivat myönnettyjä tukia siten, että sen lupapäätökset eivät enää voineet pätevästi kattaa takauksia, jotka hyväksyttiin vuosina 1982 ja 1985, sen on todettava tämä riidanalaisessa päätöksessä.

40 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi tämän kanneperusteen seuraavilla perusteilla:

”99 Tässä tapauksessa on todettava, ettei yksikään SNCI:n ja Belfinin lainoille annetuista valtion takauksista enää vuonna 1996 kuulunut niiden lupien alaisuuteen, jotka komissio oli antanut vuosina 1982 ja 1985 tekemillään päätöksillä. Belgian viranomaiset nimittäin olivat mainittuja komission päätöksiä seuranneiden vuosien aikana tehneet lainojen takaisinmaksuehtoihin eräitä merkittäviä muutoksia, jotka olivat erittäin edullisia [Clabecqille]. Belgian hallituksen tältä osin esittämistä selvityksistä — — ilmenee etenkin, että Belgian valtio oli uusinnut 198 miljoonan BEF:n määrän 680 miljoonan BEF:n luotosta ja sallinut SNCI:n eri luottojen takaisinmaksun lykkäämisen ja luottoihin liittyvien valtion takausten pidentämisen usealla vuodella.

100 Näitä muutoksia ei ilmoitettu komissiolle, eikä niitä voida pitää vuosina 1982 ja 1985 annettujen lupien ehtojen mukaisina. Komissio oli vuoden 1982 päätöksessään huomauttanut Belgian hallitukselle, että ilmoitetuille toimenpiteille annetun luvan oli merkittävä sen mahdollisuuden loppumista, että kantaja yrittää ratkaista ongelmansa valtion taloudellisella tuella; muutoksilla, joita Belgian viranomaiset ovat sittemmin tehneet hyväksytyyn toimenpiteeseen, on selvästi rikottu tätä lupapäätöksen soveltamista koskevaa sääntöä. Komissio on vuoden 1985 päätöksessä täsmentänyt, että hyväksytyt tuet on suoritettava ennen 31.12.1985, ja tämä yksityiskohtainen määräys estää sen, että sallittuun lainajärjestelmään voitaisiin myöhemmin tehdä merkittäviä muutoksia kantajan hyväksi. On joka tapauksessa selvää, että luvat, joita komissio antaa valtioneuvoston osalta, voivat koskea toimenpiteitä vain sellaisina, kuin ne on ilmoitettu, eikä lupien vaikutuksen voida katsoa ulottuvan toimenpiteiden toteuttamiselle alun perin varatun ajan yli.”

41 Kolmanneksi Belgian kuningaskunta katsoi siltä osin kuin kyse on SNCI-lainojen takausten siitä viimeisimmästä laajentamisesta koskemaan pidennettyjä takai-

sinmaksuerien määräaikoja, joka liittyy 25.6.1996 päivätyssä tiedoksiannossa mainittuun velkojen maksuaikojen uudelleenjärjestelyyn, että riidanalaista päätöstä rasitti tosiseikkojen virheellisestä arvioinnista johtuva perusteluvirhe ja viidennen tukisäännösten 6 artiklan rikkominen.

- 42 Belgian kuningaskunta huomautti, että riidanalaisessa päätöksessä komissio oli omaksunut sen kannan, että SNCI:n ja Belfinin lainoihin liittyvien valtion takausten pidentäminen kolmella lisävuodella oli laitonta tukea sillä perusteella, että se oli myönnetty ilman komission antamaa ennakkolupaa. Belgian kuningaskunta katsoi arvioinnin olevan virheellinen, koska riidanalaisesta pidentämisestä oli asianmukaisesti ilmoitettu komissiolle 25.6.1996, eikä sitä ollut tukisäännösten 6 artiklan 2 ja 4 kohdan mukaisesti milloinkaan toteutettu. Näin ollen komissio katsoi riidanalaisessa päätöksessä sen mielestä virheellisesti, että kyse oli laittomista tuista ”koska ne on myönnetty ilman komission ennakkosuostumusta”.
- 43 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien ei ottanut kantaa tähän kumoamisperusteeseen.
- 44 Neljänneksi Belgian kuningaskunta väitti, että riidanalainen päätös oli perusteltu puutteellisesti siltä osin, kuin komissio oli tuominnut SNCI:n ja Belfinin lainat täsmentämättä, mitä lainoja se tarkkaan ottaen tarkoittaa ja mikä osa näihin lainoihin liittyvistä valtion takauksista on tukea. Belgian kuningaskunta katsoi, että näissä olosuhteissa ei ollut mahdollista ymmärtää riidanalaisen päätöksen päätösoosan 3 artiklaa, jonka mukaan ”Belgian on poistettava — — 1 artiklassa mainitut tuet ja perittävä takaisin jo maksetut laittomat tuet korkoineen tuen myöntämispäivästä alkaen”.

- 45 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi tämän kanneperusteen valituksenalaisen tuomion 110 kohdassa toteamalla seuraavaa:

”— — Belgian hallitus ei voi — — väittää, että sen on mahdoton tietää, mistä lainoista on kysymys. Riidanalaisesta päätöksestä ilmenee selvästi, että se koskee kaikkiin Belfinin ja SNCI:n lainoihin liittyviä kaikkia takuita.”

- 46 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että Clabecqin ja väliintulijoiden esittämät kanneperusteet eivät olleet perusteltuja, ja tämän vuoksi hylkäsi kanneen kokonaisuudessaan.

Valitus

Muutoksenhakuvaatimukset

- 47 Belgian kuningaskunta vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

— kumoaa valituksenalaisen tuomion, jolla hylätään aineelliset väitteet, jotka valittaja on esittänyt Clabecqin vaatimusten tueksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa siltä osin kuin ne koskevat ”valtion takauksia SNCI:n ja Belfinin antamille lainoille”

- hyväksyy Clabecqin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämät vaatimukset siltä osin kuin ne koskevat ”valtion takauksia SNCI:n ja Belfinin antamille lainoille”, ja tämän vuoksi kumoaa riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin se koskee kyseisiä takauksia

- velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

48 Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

- ensisijaisesti hylkää valituksen perusteettomana

- toissijaisesti hylkää riidanalaisen päätöksen kumoamista koskevan vaatimuksen perusteettomana ja

- velvoittaa Belgian kuningaskunnan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

49 Belfin toimitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 17.9.1999 väliintulo-hakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen Belgian kuningaskunnan vaatimuksia.

50 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti hyväksyi tämän väliintulo-hakemuksen 24.1.2000 antamallaan määräyksellä.

- 51 Belfin vaatii valituksenalaisen tuomion ja tämän vuoksi riidanalaisen päätöksen kumoamista ja komission velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Valitusperusteet

- 52 Valituksensa tueksi Belgian kuningaskunta esittää seitsemän perustetta. Kaksi ensimmäistä valitusperustetta liittyvät sekä SNCI-lainoihin että Belfin-lainoihin ja koskevat EHTY:n tuomioistuimen perussäännön 30 ja 46 artiklasta johtuvan perusteluvollisuuden laiminlyömistä. Kolmas ja neljäs valitusperuste, jotka liittyvät nimenomaisesti SNCI-lainoihin, koskevat oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamista ja perusteluvollisuuden laiminlyömistä. Viides, kuudes ja seitsemäs valitusperuste, jotka liittyvät nimenomaisesti Belfin-lainoihin, koskevat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitetyn todistusaineiston ottamista huomioon vääristyneellä tavalla ja valituksenalaista tuomiota koskevan perusteluvollisuuden laiminlyömistä sekä oikeudellista virhettä.

Valitus

SNCI- ja Belfin-lainojen takauksiin liittyvä ensimmäinen valitusperuste, joka koskee perusteluvollisuuden laiminlyömistä

Asianosaisten lausumat

- 53 Belgian hallituksen mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole yksilöinyt komission tarkoittamia SNCI:n ja Belfinin lainoja eikä niihin liittyviä

valtion takauksia ja erityisesti kyseessä olevia SNCI:n lainoja siitä huolimatta, että Clabecq oli nimenomaisesti arvostellut sitä, ettei riidanalaista päätöstä ollut tältä osin riittävästi perusteltu.

- 54 Belgian hallitus toteaa komission tapaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittaa kyseisiin lainoihin ilmauksella ”SNCI- ja Belfin-lainat” täsmentämättä kuitenkaan, mistä lainoista on kyse. Lainojen yksilöiminen on sen mukaan välttämätöntä, koska Clabecqille oli myönnetty useita lainoja ja koska kaikille näille lainoille Belfin-lainoja lukuun ottamatta oli myönnetty valtion takaus.
- 55 Belgian hallituksen mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli velvollinen lausumaan siitä, ettei riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettuja lainoja ollut yksilöity. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamusta siitä, että komissio olisi yksilöinyt riittävästi kyseiset lainat, ei Belgian hallituksen mukaan ole asianmukaisesti perusteltu, ja näin ollen valituksenalaista tuomiota rasittaa perustelujen puutteellisuus.
- 56 Komissio huomauttaa, että päätöksen perusteluja on arvioitava asiayhteydessään ja EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvia tukia koskevan menettelyn yhteydessä samoin kuin EY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvia tukia koskevan menettelyn yhteydessä tämän menettelyn päätteeksi tehtävän päätöksen perusteluja voidaan arvioida ja on arvioitava sen päätöksen valossa, jolla tämä menettely aloitettiin. Komissio väittää, ettei sitä voida moittia riidanalaisen päätöksen puutteellisista perusteluista, kun jäsenvaltio ei ole noudattanut sille asetettua yhteistyövelvoitetta erityisesti tiedonantojen yhteydessä.
- 57 Valituksenalaisen tuomion perustelujen osalta komissio katsoo, ettei niissä edellytetä erityisiä päättelyketjuja, kun on selvää, että kyse on samalla sekä vakiintuneen oikeuskäytännön soveltamisesta että vilpittömän mielen periaatteen täytäntöönpanosta sellaisen jäsenvaltion osalta, jota on pyydetty toimimaan yhteistyössä komission kanssa.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 58 Aluksi on todettava, että ensimmäisen valitusperusteen voidaan tulkita tarkoittavan sekä sitä, ettei valituksenalainen tuomio täytä perusteluja koskevaa muotovaatimusta, että sitä, että perustelut ovat virheelliset käsiteltävänä olevassa asiassa kyseessä olevien lainojen yksilöinnin osalta.
- 59 Perusteluja koskevan muotovaatimuksen osalta on huomautettava, että tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kuvaili valituksenalaisen tuomion 8 kohdassa SNCI-lainoja seuraavasti:
- ”[Clabecqille] laadittiin tervehdyttämisuunnitelma 80-luvun ensimmäisellä puoliskolla ja siinä yhteydessä sille myönnettiin useita investointiluottoja. Suurimmalle osalle näistä luotoista oli annettu valtion takaus. Ensimmäinen luotto oli 1,5 miljardia Belgian frangia (BEF), toinen 850 miljoonaa BEF ja kolmas 1,5 miljardia BEF. Neljäs eli viimeinen näitä luotoista myönnettiin vuonna 1985, ja se oli 650 miljoonaa BEF. Näitä valtion takaamia luottoja kutsutaan yhteisesti SNCI-lainoiksi.”
- 60 Valituksenalaisen tuomion 9 kohdasta ilmenee, että Belfin myönsi Clabecqille useita lainoja rahoituslaitoksilta lainaamistaan varoista eli ”vuonna 1991 annettu[n] 300 miljoonan BEF:n luoto[n], ja vuonna 1994 [annetun] 200 miljoonan BEF:n luot[on]”.
- 61 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 110 kohdassa, että ”riidanalaisesta päätöksestä ilmenee selvästi, että se koskee kaikkiin Belfinin ja SNCI:n lainoihin liittyviä kaikkia takuita”.

- 62 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että komissio oli todennut lainvastaisiksi neljään SNCI-lainaan liittyvät valtion takaukset sekä kahteen valituksenalaisessa tuomiossa kuvattuun Belfin-lainaan liittyvät takaukset.
- 63 Tästä seuraa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin täytti EHTY:n tuomioistuimen perussäännön 30 artiklassa asetetun perusteluja koskevan muotovaatimuksen, jota sovelletaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen kyseisen perussäännön 46 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla ja jonka mukaan tuomiot perustellaan.
- 64 Lainojen yksilöinnin osalta kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 49—61 kohdassa, vaikka riidanalaisessa päätöksessä ainoastaan todetaan, että ”SNCI- ja Belfin-lainojen” takaukset ja niiden jatkaminen ovat lainvastaisia tukia, on selvää, että kyseinen päätös, luettuna 11.10.1996 tehdyn tiedonannon kanssa ja asetettuna sen asiayhteyteen, koskee ainoastaan valtion takauksia, jotka liittyivät ensimmäisen SNCI-lainan 680 miljoonan BEF:n suuruiseen toiseen osaan, 650 miljoonan BEF:n suuruiseen neljänteen SNCI-lainaan sekä kahteen Belfin-lainaan, jotka olivat suuruudeltaan 300 ja 200 miljoonaa BEF.
- 65 Riidanalaisen päätöksen päätösosan 3 artiklassa todettiin käsiteltävänä olevassa asiassa kyseessä olevat valtiontuet yhteismarkkinoille soveltumattomiksi ja veloitettiin Belgian kuningaskunta poistamaan kyseiset tuet ja perimään ne takaisin, sillä lainvastaisten tukien poistaminen ja palauttaminen on tällaisen yhteismarkkinoille soveltumattomuutta koskevan toteamuksen looginen seuraus, koska sen avulla voidaan palauttaa aiempi tilanne.
- 66 Koska valituksenalaisessa tuomiossa yksilöidään virheellisesti riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettut SNCI- ja Belfin-lainat sekä niihin liittyvät takaukset, valituksenalaisessa tuomiossa annetaan ymmärtää virheellisesti, että riidanalaisen päätöksen päätösosan 3 artikla koskisi kaikkia SNCI- ja Belfin-lainoja eli kaikkia täytäntöönpanotoimenpiteitä.

- 67 Koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on yksilöinyt virheellisesti riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettut SNCI- ja Belfin-lainat, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ottanut riidanalaisen päätöksen soveltamisalan huomioon vääristyneellä tavalla. Tämän vuoksi valituksenalainen tuomio on hylättävä tältä osin.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostettu kanne

- 68 EHTY:n tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan kun yhteisöjen tuomioistuin kumoaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaisun, se voi joko ratkaista asian lopullisesti itse, jos asia on ratkaisukelpoinen, tai palauttaa asian yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaistavaksi.
- 69 Käsiteltävänä oleva asia on tältä osin ratkaisukelpoinen, ja on tutkittava Belgian kuningaskunnan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämä kanneperuste, joka koskee perusteluvollisuuden laiminlyöntiä SNCI- ja Belfin-lainojen ja niihin liittyvien valtion takausten yksilöinnin osalta, sen arvioimiseksi, voidaanko Clabecqin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämät vaatimukset sen perusteella hyväksyä vai merkitseekö kyseisen kanneperusteen hylkääminen sitä, että muut valitusperusteet tutkitaan.

Asianosaisten lausumat

- 70 Belgian hallitus totesi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, että riidanalainen päätös on EHTY:n perustamissopimuksen 15 artiklan ensimmäisen kohdan valossa perusteltu puutteellisesti siltä osin kuin komissio kieltäytyi hyväksymästä SNCI- ja Belfin-lainoihin liittyviä takauksia täsmentämättä, mitä lainoja se tarkkaan ottaen tarkoittaa ja mikä osa niistä on tukea. Belgian hallituksen mukaan kun tätä ei ole täsmennetty, ei ole mahdollista ymmärtää riidanalaisen päätöksen päätösosan 3 artiklaa, jonka mukaan ”Belgian on poistettava — — 1 artiklassa mainitut tuet ja perittävä takaisin jo maksetut laittomat tuet korkoineen tuen myöntämispäivästä alkaen”.

- 71 Tältä osin komissio käytti samoja perusteluja kuin mitkä on mainittu tämän tuomion 56 kohdassa.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 72 EY 253 artiklaan liittyvän vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan, jota voidaan soveltaa HT 15 artiklaan, tämän määräyksen mukainen perusteluvollisuus määräytyy kyseisen toimen luonteen mukaan, ja perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä riidanalaisen toimenpiteen tehneen yhteisön toimieliimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt, ja että yhteisöjen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden. Perusteluissa ei kuitenkaan tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia yksityiskohtia, koska tutkittaessa sitä, täyttävätkö päätöksen perustelut HT 15 artiklan vaatimukset, on otettava huomioon päätöksen sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (ks. mm. asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998, Kok. 1998, s. I-1719, 63 kohta ja asia C-5/01, Belgia v. komissio, tuomio 12.12.2002, Kok. 2002, s. I-11991, 68 kohta).
- 73 Kuten tämän tuomion 64 kohdassa todetaan, käsiteltävänä olevassa asiassa riidanalaisen päätöksen perusteella, luettuna 11.10.1996 tehdyn tiedonannon kanssa ja asetettuna sen asiayhteyteen, voidaan yksilöidä moititut tuet siten, että niitä ovat valtion takaukset, jotka liittyivät tiettyihin SNCI- ja Belfin-lainoihin, eli ensimmäisen SNCI-lainan 680 miljoonan BEF:n suuruiseen toiseen osaan, 650 miljoonan BEF:n suuruiseen neljänteen SNCI-lainaan sekä kahteen Belfin-lainaan, jotka olivat suuruudeltaan 300 ja 200 miljoonaa BEF.
- 74 Lisäksi valituksen 5 kohdasta ilmenee selvästi, että Belgian kuningaskunta yksilöi täsmällisesti riidanalaisessa päätöksessä tarkoitetut lainat ja niihin liittyvän moititun tuen.

- 75 Tämän vuoksi koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitetty kanneperuste, joka koski perusteluvollisuuden laiminlyömistä SNCI- ja Belfin-lainojen ja niihin liittyvien takausten yksilöinnin osalta, ei voi menestyä, on tutkittava muut valitusperusteet.

SNCI- ja Belfin-lainojen takauksiin liittyvä toinen valitusperuste, joka myös koskee perusteluvollisuuden laiminlyömistä

Asianosaisten lausumat

- 76 Toisessa valitusperusteessaan Belgian kuningaskunta väittää, että valituksen-alaista tuomiota rasittaa toinenkin perustelujen puutteellisuus.
- 77 Belgian hallitus riitautti oman kertomuksensa mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa riidanalaisen päätöksen laillisuuden siltä osin kuin siinä todettiin, että SNCI- ja Belfin-lainoille myönnettyjen valtion takausten pidentäminen merkitsi lainvastaista tukea. Belgian hallituksen mukaan takausten pidentämistoimenpiteistä ilmoitettiin asianmukaisesti viidennen tukisäännöksen 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti, eikä niitä pantu täytäntöön tai myönnetty kokosen tutkintamenettelyn aikana, jossa komissio tutki Clabecqin tilannetta. Koska tämä tutkinta johti kielteisen päätöksen antamiseen, näitä toimenpiteitä ei koskaan pantu täytäntöön (ks. tämän tuomion 41 ja 42 kohta).
- 78 Belgian hallituksen mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei kuitenkaan lausunut tästä väitteestä, joten se laiminlöi sille kuuluvaa perusteluvollisuutta.

- 79 Komissio väittää, että Belgian kuningaskunnan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen toimittamaan väliintulokirjelmään, johon valituksessa nimenomaisesti viitataan, sisältyy ainoastaan yksi väite, jossa riidatetaan riidanalainen päätös siltä osin kuin siinä todettiin SNCI- ja Belfin-lainoihin liittyvien takausten pidentämisen olevan lainvastaista. Komission mukaan Belgian hallitus ei voi näin ollen moittia valituksenalaista tuomiota sillä perusteella, ettei siinä lausuttu väitteestä, jota ei väliintulokirjelmässä esitetty. Komissio katsoo, että valitusperusteen tämä osa on jätettävä tutkimatta.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 80 Käsiteltävänä olevassa asiassa on riidatonta, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin lausunut väitteestä, jonka Belgian kuningaskunta esitti nimenomaisesti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen toimittamansa väliintulokirjelmän 30—32 ja 45 kohdassa ja jonka mukaan SNCI- ja Belfin-lainoihin liittyvien valtion takausten pidentäminen ei merkinnyt lainvastaista tukea, koska tästä pidentämisestä ilmoitettiin asianmukaisesti 25.6.1996 eikä sitä pantu täytäntöön tai myönnetty koko sen tutkintamenettelyn aikana, jossa komissio tutki Clabecqin tilannetta.
- 81 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle asetetun velvollisuuden, jonka mukaan sen on perusteltava päätöksensä, ei voida katsoa edellyttävän sitä, että sen olisi vastattava yksityiskohtaisesti kaikkiin asian osapuolen esittämiin väitteisiin varsinkaan silloin, kun nämä väitteet eivät ole riittävän selviä ja täsmällisiä eivätkä perustu yksityiskohtaiseen näyttöön (ks. vastaavasti asia C-274/99 P, Connolly v. komissio, tuomio 6.3.2001, Kok. 2001, s. I-1611, 121 kohta).
- 82 Käsiteltävänä olevassa asiassa on kuitenkin todettava ensinnäkin, että kyseinen väite oli riittävän selvä ja täsmällinen, jotta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin saattoi ottaa siihen kantaa. Toiseksi vaikka asian osapuolet olivat erimielisiä väitettyä 25.6.1996 tapahtunutta ilmoitusta koskevista todisteista, tämä ei

merkitse sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voisi jättää noudattamatta velvoitetta lausua tällaisesta väitteestä, sillä sen käsiteltävänä olevaan asiaan liittyviin asiakirjat sisälsivät riittävästi seikkoja, joiden perusteella se saattoi arvioida, oliko SNCI- ja Belfin-lainoihin liittyvien valtion takausten pidentämisestä ilmoitettu asianmukaisesti 25.6.1996, tai ainakin todeta, rasittiko riidanalaisista päätöistä sen tekemisen asiayhteyttä koskeva virhe.

- 83 Näin ollen on todettava, että Belgian kuningaskunnan esittämä toinen valitusperuste, joka koskee valituksenalaisen tuomion perustelujen puutteellisuutta, on perusteltu ja tämän vuoksi valituksenalainen tuomio on kumottava siltä osin kuin siinä vahvistettiin riidanalainen päätös SNCI- ja Belfin-lainoihin liittyvien valtion takausten osalta.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostettu kanne

- 84 Koska asia on tältäkin osin ratkaisukelpoinen, on yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti tutkittava Belgian kuningaskunnan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämä väite, joka koskee oikeudellista virhettä viidennen tukisäännöksen 6 artiklan rikkomisen vuoksi.
- 85 Asiakirjojen tutkimisen jälkeen on kuitenkin todettava, että tämä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitetty väite on hylättävä.
- 86 Valtiontukia koskevan päätöksen lainmukaisuutta on arvioitava niiden tietojen valossa, joita komissiolla on voinut olla päätöstä tehdessään (ks. asia C-288/96, Saksa v. komissio, tuomio 5.10.2000, Kok. 2000, s. I-8237, 34 kohta ja yhdistetyt asiat C-74/00 P ja C-75/00 P, Falck ja Acciaierie di Bolzano v. komissio, tuomio 24.9.2002, Kok. 2002, s. I-7869, 168 kohta).

- 87 Jäsenvaltio ei voi valtiontukia koskevan päätöksen laillisuuden riitauttamiseksi vedota seikkoihin, jotka se on jättänyt saattamatta komission tietoon hallinnollisen menettelyn aikana (yhdistetyt asiat C-278/92—C-280/92, Espanja v. komissio, tuomio 14.9.1994, Kok. 1994, s. I-4103, 31 kohta ja asia C-382/99, Alankomaat v. komissio, tuomio 13.6.2002, Kok. 2002, s. I-5163, 76 kohta).
- 88 Koska komissio on suorittanut viidennen terästukisäännösten 6 artiklan 4 kohdan mukaisen menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä riittävän alustavan arvioinnin niistä syistä, joiden takia sillä oli syytä epäillä kyseisten tukien soveltuvuutta yhteismarkkinoille, asianomaisen jäsenvaltion ja tarvittaessa tuensaajan on toimitettava sellaiset seikat, joiden avulla voidaan osoittaa, että kyseiset tuet ovat yhteismarkkinoille soveltuvia (em. asia Falck ja Acciaierie di Bolzano v. komissio, tuomion 170 kohta).
- 89 Belgian viranomaisten komissiolle 25.6.1996 tekemässä, uudelleenjärjestelysuunnitelmaa koskevassa ilmoituksessa pelkästään todettiin, että SNCI ja Belfin olivat antaneet periaatteellisen suostumuksensa pitkäaikaisten velkojen maksuaikojen uudelleenjärjestelemisen ja korkojen tarkistamisen osalta. Kyseinen ilmoitus ei sisältänyt lisätietoja takauksista.
- 90 Lisäksi Belgian kuningaskunta katsoi yhteisöjen tuomioistuimessa käydyssä kirjallisessa menettelyssä, että ”valittajan ei ole koskaan tarvinnut korostaa, että lainojen maksuaikojen pidentämistä kolmella vuodella ei ole tehty, koska komissio ei ole itse koskaan esittänyt tällaista väitettä eikä se ilmene mistään Belgian viranomaisten ja yhteisön viranomaisen välillä vaihdetusta asiakirjasta”.
- 91 Komissio totesi 11.10.1996 tehdyssä tiedonannossa kuitenkin nimenomaisesti, että pitkäaikaisten velkojen uudelleenjärjesteleminen johti kaikkien määräraajojen pidentämiseen kolmella vuodella ja korkojen alentamiseen ja että nämä toimenpiteet oli pantu täytäntöön, eivätkä Belgian viranomaiset missään vaiheessa kiistäneet tätä toteamusta.

- 92 Millään Belgian viranomaisten kyseiseen tiedonantoon antamassa vastauksessa esitetyllä seikalla ei oikaistu tai täsmennetty Clabecqin velkojen määräaikojen uudelleenjärjestelemistä koskevia tietoja.
- 93 Clabecq ja Belgian kuningaskunta eivät kumpikaan ole milloinkaan väittäneet, että 11.10.1996 tehdyn tiedonannon perustelut olisivat riittämättömät, jotta ne voisivat tehokkaasti vedota oikeuksiinsa.
- 94 Edellä esitetyn perusteella kun otetaan huomioon Belgian viranomaisten hallinnollisen menettelyn aikana komissiolle toimittamat tiedot, komissio on voinut todeta, että valtion takausten pidentäminen oli täytäntöönpantu ilman sen ennakkolupaa.
- 95 Näin ollen Belgian kuningaskunnan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämä kanneperuste, joka koskee oikeudellista virhettä viidennen tukisäännösten 6 artiklan rikkomisen vuoksi, on hylättävä, ja on tutkittava muut valitusperusteet.

SNCI-lainojen takauksiin liittyvä kolmas ja neljäs valitusperuste, jotka koskevat oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamista ja perusteluvollisuuden laiminlyömistä

- 96 Kun otetaan huomioon se, että nämä kaksi valitusperustetta liittyvät SNCI-lainojen takauksiin ja koskevat erityisesti vuosien 1982 ja 1985 lupapäätöksiä, ne on tutkittava yhdessä.

Asianosaisten lausumat

- 97 Belgian hallitus huomauttaa, että komission riidanalaisessa päätöksessä moittimat valtion takaukset koskevat yhtäältä 680 miljoonan BEF:n suuruista toista erää SNCI:n Clabecqille 80-luvun alkupuolella myöntämästä ensimmäisestä lainasta ja toisaalta SNCI:n Clabecqille vuonna 1985 viimeiseksi myöntämää 650 miljoonan BEF:n suuruista lainaa.
- 98 Belgian hallituksen mukaan nämä kaksi lainaa oli kuitenkin tietyn edellytyksin hyväksytty vuosien 1982 ja 1985 lupapäätöksillä, ja se moittii sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, etteivät Belgian viranomaiset voi vedota näihin kahteen päätökseen.
- 99 Belgian hallitus katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päättely on virheellinen siltä osin kuin se on ensinnäkin todennut, että vuoden 1982 lupapäätöksessä ensimmäisen SNCI-lainan 680 miljoonan BEF:n suuruiseen toiseen erään liittyvän valtion takauksen hyväksymisen edellytykseksi asetettiin se, ettei Clabecq saisi enää mitään muuta tukea Belgian valtiolta. Tämä edellytys ei sisällynyt komission asettamiin ehtoihin tämän takauksen hyväksymiseksi. Tämä luonnehdintaa koskeva virhe merkitsi Belgian hallituksen mukaan oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamista, sillä sen vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin eväsi Belgian viranomaisilta mahdollisuuden vedota vuoden 1982 lupapäätökseen.
- 100 Toiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi Belgian hallituksen mukaan virheellisesti, että neljänteen SNCI-lainaan eli 650 miljoonan BEF:n suuruiseen lainaan tehdyt muutokset olivat vuoden 1985 lupapäätöksessä ase-

tettujen ehtojen vastaisia, vaikka nämä muutokset merkitsivät Belgian hallituksen mukaan ainoastaan tiettyjen lainan takaisinmaksuerien määräaikojen pidentämistä ilman, että takaisinmaksun määräaikaa muutettiin.

- 101 Joka tapauksessa se katsoo, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ilmoittanut syytä, jonka vuoksi takaisinmaksusuunnitelmaan tehdyt muutokset olisivat vuosina 1982 ja 1985 hyväksytyjen valtion takausten merkittäviä muutoksia. Valituksenalaista tuomiota rasittaa näin ollen perustelujen puutteellisuus.
- 102 Komissio väittää, etteivät Belgian viranomaiset missään riidanalaisen päätöksen tekemiseen johtaneen menettelyn vaiheessa väittäneet, että velkojen maksuaikojen uudelleenjärjestely sisältäisi valtioneuvoston lupapäätös. Belgian kuningaskunta väitti vasta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen toimittamassaan väliintulokirjelmässä, että kahteen SNCI:n Clabecqille antamaan lainaan liittyvät takaukset oli hyväksytty vuosien 1982 ja 1985 lupapäätöksillä.
- 103 Komissio korostaa, että SNCI pyysi valtion lisätakausta ja asetti tämän lainojen takaisinmaksuaikojen uudelleenjärjestelyn edellytykseksi, mitä ei selvästikään voisi tapahtua, jos kyseistä takausta ei voitaisi pitää merkittävänä muutoksena. Sekä lainaajapankille eli SNCI:lle että takaajana olevalle valtiolle lainojen takaisinmaksuaikojen uudelleenjärjestely ja uusille takaisinmaksuerien määrärajoille myönnetyn valtion takauksen muodostama lisätuki ovat olennaisia kysymyksiä, jotka ovat toimenpiteen edellytyksiä ja edellyttävät päätöksentekoa hallitustasolla.
- 104 Komission mukaan Belgian kuningaskunta ei ottanut huomioon sitä, että olosuhteet, joissa kyseisten lainojen eri uudelleenjärjestelyjä on tehty, ovat muuttaneet huomattavasti olosuhteita ja tavoitteita, joiden valossa ad hoc -tuet alun perin myönnettiin.

- 105 Kun otetaan huomioon nämä olosuhteet, komissio katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toiminut perustellusti, kun se yhtäältä ei ole kumonnut riidanalaista päätöstä sen vuoksi, että vuosien 1982 ja 1985 lupapäätöksiä ei ole väitteen mukaan otettu huomioon, ja se on toisaalta katsonut, ettei kyseisellä päätöksellä ole loukattu oikeusvarmuuden periaatetta.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 106 Aluksi on huomautettava, että kuten tämän tuomion 17 kohdasta ilmenee, vuosien 1982 ja 1985 lupapäätöksillä komissio antoi tietyillä edellytyksillä luvan osaan SNCI-lainoista liittyville takauksille, muun muassa ensimmäistä, 1,5 miljardin BEF:n suuruista lainaa, joka koostuu 820 ja 680 miljoonan BEF:n suuruista osista, ja neljättä, 650 miljoonan BEF:n suuruista lainaa koskeville takauksille.
- 107 Riidanalaisessa päätöksessä komissio huomautti aluksi, että lainoille myönnetty valtion takaus on periaatteessa valtioneuvoston tukia, joka pitää ilmoittaa komissiolle ja jota ei saa panna täytäntöön ilman komission lupaa. Tämän jälkeen komissio totesi, että ”takauksen jatkaminen edelleen kolmella vuodella merkitsee varmasti takaukseen sisältyvän tukiosuuden lisäystä”. Lopuksi komissio totesi, että Belfinin ja SNCI:n lainojen takaukset ja niiden takaisinmaksun lykkääminen ovat valtion tukia ja lisäksi ”laittomia tukia, koska ne on myönnetty ilman komission ennakkosuostumusta”.
- 108 Sen arvioimiseksi, onko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin loukannut oikeusvarmuuden periaatetta ja laiminlyönyt perusteluvollisuuttaan, kun se ei

kumonnut riidanalaista päätöstä tältä osin, on tutkittava, olivatko komission esittämät sen väitteen perustelut, jonka mukaan vuosien 1982 ja 1985 lupapäätökset eivät kattaneet valtion takausten pidentämistä, päteviä ja perusteliko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tuomiotaan tältä osin riittävästi.

109 Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 99 kohdassa ja 100 kohdan ensimmäisessä virkkeessä, SNCI-lainoihin liittyvien takausten pidentäminen kolmella vuodella oli omiaan muuttamaan hyväksytyjä tukia siten, että vuosien 1982 ja 1985 lupapäätökset, joita Belgian viranomaiset eivät maininneet hallinnollisen menettelyn aikana, eivät voineet missään tapauksessa enää pätevästi kattaa sovittuja takauksia. Tästä SNCI-lainojen takaisinmaksuehtojen merkittävästä muuttamisesta olisi näin ollen pitänyt ilmoittaa komissiolle viidennen terästukisäännösten 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja koska tällaista ilmoitusta ei tehty, kyseisten takausten pidentäminen oli lainvastaista tukea. Valituksenalaisen tuomion 99 kohdassa ja 100 kohdan ensimmäisessä virkkeessä esitetyt perustelut ovat näin ollen riittävät perustelut sille, että komissio piti kyseisiä tukia lainvastaisina tukina, joille ei ole annettu lupaa aiemmilla päätöksillä.

110 Näin ollen ei ole tarpeen lausua niiden ylimääräisten perustelujen pätevydestä, jotka on esitetty valituksenalaisen tuomion 100 kohdan toisessa, kolmannessa ja neljännessä virkkeessä ja joissa tulkitaan vuosien 1982 ja 1985 lupapäätösten sisältöä.

111 Edellä esitetyn valossa on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole tässä yhteydessä laiminlyönyt valituksenalaista tuomiota koskevaa perusteluvollisuuttaan siltä osin kuin kyse on riidanalaisen päätöksen pätevydestä, kun se eväsi Belgian viranomaisilta mahdollisuuden vedota vuosien 1982 ja 1985 lupapäätöksiin, eikä loukannut oikeusvarmuuden periaatetta.

- 112 Näin ollen kolmas ja neljäs valitusperuste on hylättävä.

Belfin-lainojen takauksiin liittyvä viides, kuudes ja seitsemäs valitusperuste, jotka koskevat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle toimitetun todistusaineiston ottamista huomioon vääristyneellä tavalla, perusteluvelvollisuuden laiminlyömistä takuurahaston olemassaolon osalta ja oikeudellista virhettä

- 113 Kun otetaan huomioon se, että nämä valitusperusteet liittyvät Belfin-lainojen takauksiin ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamukseen, jonka mukaan valtion takaus koski Belfinin Clabecqille myöntämiä lainoja, ne on tutkittava yhdessä.

Asianosaisten lausumat

- 114 Belgian hallitus katsoo, että valituksenalaista tuomiota rasittaa perustelujen puutteellisuus ja valtiontuen käsitteen virheellinen soveltaminen, koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi Belfin-lainojen osalta, että valtion takaus koski Belfinin Clabecqille myöntämiä lainoja.
- 115 Sekä Belfin että Belgian hallitus katsovat, että Belfinin Clabecqille 25.6.1996 osoittama kirje, jossa viitataan Belfinin hallintoneuvoston 24.6.1996 pitämään kokoukseen ja johon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittaa valituksenalaisen tuomion 70 kohdassa, ei osoita millään tavalla, että Belgian valtion

myöntämä takaus liittyisi Belfin-lainoihin. Niiden mukaan kyseisessä kirjeessä vahvistettiin yksinomaan, että Belfinin omilta luotonantajiltaan saamien luottojen takaisinmaksun lykkääminen edellyttää valtion suostumusta.

- 116 Belfin katsoo esittäneensä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa aiheetoisteita, jotka osoittavat, että Belgian valtion takaus kattaa ainoastaan Belfinin itsensä saamat luotot.
- 117 Toissijaisesti Belgian hallitus moittii sitä, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutkiessaan Belfinin luottolaitoksilta saamiin lainoihin liittyvää valtion takausta lausunut ”vastatakausjärjestelmän” olemassaolosta.
- 118 Komissio väittää, etteivät Belgian viranomaiset vedonneet mihinkään seikkaan, jolla voitaisiin perustella Belfinin hallintoneuvoston 24.6.1996 tekemän päätöksen muuta kuin sen sanamuodon mukaista tulkintaa. Lisäksi Belgian kuningaskunta totesi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen toimittamansa väliintulokirjelmän 19 kohdassa, että ”Belfinin ja Forges de Clabecqin välillä tehtyjä lainasopimuksia ei ole saatettu etukäteen komission tutkittaviksi”.
- 119 Komissio katsoo, että tältä osin sen tiedossa olivat ainoastaan ne seikat, jotka kävivät ilmi viidennen terästukisäännösten 6 artiklan 4 kohdan mukaisen menettelyn päätteeksi toteutetun riidanalaisen päätöksen tutkinnasta. Komission mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen piti arvioida Belgian hallituksen väitettä perustelujen puutteellisuudesta näiden seikkojen valossa.

- 120 Sen osalta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei väitteen mukaan ole lausunut ”vastatakausjärjestelmän” olemassaoloa koskevasta Belgian kuningaskunnan väitteestä, komissio toteaa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen piti arvioida tällaisen väitteen mahdollista pätevyyttä ainoastaan niiden tietojen valossa, joita komissiolla oli riidanalaista päätöstä tehdessään. Komission mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näin ollen perustellusti hylännyt tämän väitteen, koska komission hallussa olevia seikkoja olivat ainoastaan ne, jotka sillä oli tiedossaan sen antaessa 11.10.1996 tehdyn tiedonannon.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 121 Vaikka ainoastaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen arvioimaan sille esitetyn todistusaineiston arvoa todisteina (ks. asia C-185/95 P, Baustahlgewebe v. komissio, tuomio 17.12.1998, Kok. 1998, s. I-8417, 24 kohta), valitusperuste, jonka mukaan tämä aineisto on otettu huomioon vääristyneellä tavalla, otetaan tutkittavaksi muutoksenhaun yhteydessä (ks. asia C-53/92 P, Hilti v. komissio, tuomio 2.3.1994, Kok. 1994, s. I-667, 42 kohta).
- 122 Käsiteltävänä olevassa asiassa todistusaineistoa ei ole kuitenkaan otettu huomioon vääristyneellä tavalla. Vaikka oletettaisiin, että Belgian hallituksen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen toimittamat asiakirjat, jotka on lueteltu julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen 110 kohdassa, voisivat osoittaa, että Belgian valtion takaus ei koskenut Belfin-lainoja, niitä ei ole toimitettu komissiolle riittävän ajoissa eli ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä.

- 123 Kun otetaan huomioon tiedot, joita komissiolla oli, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien on voinut oikeutetusti käyttää valituksenalaisen tuomion 70 kohdassa perusteena Belfinin Clabecqille 25.6.1996 osoittamaa kirjettä, joka on liitetty SWS:n komissiolle 23.7.1996 lähettämään kirjeeseen, joka on vastaus komission 5.7.1996 päivätyyn tiedusteluun, hylätäkseen Belgian hallituksen väitteen, jonka mukaan Belfin-lainoille ei ollut myönnetty valtion takausta.
- 124 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että arvioidessaan riidanalaisen päätöksen laillisuutta niiden tietojen valossa, joita komissiolla on voinut olla silloin, kun se teki tämän päätöksen, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ottanut sille toimitettua todistusaineistoa huomioon vääristyneellä tavalla. Sen esittämän päätelyn ei voida havaita sisältävän mitään oikeudellista virhettä.
- 125 Viides ja seitsemäs valitusperuste on näin ollen hylättävä.
- 126 Kuudes valitusperuste koskee valituksenalaisen tuomion perustelujen puutteellisuutta siltä osin kuin kyse on Belgian kuningaskunnan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämästä väitteestä, jonka mukaan Belfinin ”vastatakausjärjestelmän” olemassaolo estää sen, että kyseessä olevia takauksia voitaisiin pitää tukena. Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi kyseisen tuomion 70 kohdassa ainoastaan, että ”myöskään sitä, että valtion takaukset olivat luonteeltaan valtiollisia, ei voida tehokkaasti kiistää”.
- 127 Tässä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen vastauksessa ei varsinaisesti lausuta Belgian kuningaskunnan esittämästä merkittävästä väitteestä, eikä se selvästikään täytä perustelua koskevia vaatimuksia.

- 128 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole esittänyt konkreettisia syitä, joiden perusteella Belfinin luottolaitoksilta saamille lainoille väitteen mukaan myönnetty Belgian valtion takaukset olisivat valtion varoista suoraan tai välillisesti myönnettyjä etuja, kun huomioon ei oteta tämän Belfinin ”vastatakausjärjestelmän” olemassaoloa, vaan se on ainoastaan todennut yleisesti, että valtion takausten valtiollista luonnetta ei voida kiistää.
- 129 Lisäksi vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen piti arvioida tämän väitteen mahdollista pätevyyttä ainoastaan niiden tietojen valossa, joita komissiolla oli riidanalaista päätöstä tehdessään, valituksenalaisesta tuomiosta tällaisenaan ei käy ilmi, olivatko Belgian kuningaskunta ja Belfin tosiaan toimittaneet komissiolle tältä osin merkityksellisiä seikkoja ennen kyseisen päätöksen tekemistä vai onko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tehnyt nykyisen ratkaisunsa sen vuoksi, ettei tällaisia seikkoja ollut toimitettu.
- 130 Näissä olosuhteissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on laiminlyönyt EHTY:n tuomioistuimen perussäännön 30 artiklasta ja 46 artiklan ensimmäisestä kohdasta johtuvan perusteluvollisuutensa, ja valituksenalainen tuomio on kumottava tältä osin.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostettu kanne

- 131 Koska asia on tältä osin ratkaisukelpoinen, on tutkittava Belgian kuningaskunnan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämä kanneperuste, joka koskee EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdan ja viidennen terästükisäännösten 1 artiklan 2 kohdan rikkomista.

- 132 Belgian hallitus väitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, että Belfinin luottolaitoksilta saamille lainoille myönnettyyn valtion tukeen liittyy aina lopullisten lainansaajien "vastatakaus". Belfinin yhtiöjärjestyksen 11 kohdan mukaan lainansaajien on maksettava suoritus Belfiniin perustettuun takuurahastoon. Lisäksi yhtiöjärjestyksen 10 kohdan mukaan Belfinin ottamia lainoja koskevasta valtion takauksen täytäntöönpanosta johtuvat valtion vaatimukset Belfiniä kohtaan maksettiin takuurahaston muodostamista varoista siihen määrään saakka, kuin rahastossa on varoja. Näin ollen vaikka oletettaisiin, että Belfin-lainoille on myönnetty valtion takaus, minkä Belgian hallitus kiistää, tämä takaus on Belgian hallituksen mukaan luonteeltaan yksityisoikeudellinen eikä voi merkitä valtiotukea.
- 133 Belgian viranomaiset eivät kuitenkaan riidanalaisen päätöksen tekemistä edeltäneen hallinnollisen menettelyn aikana missään vaiheessa ole maininneet Belfinin yhtiösopimuksessa luodun "vastatakausjärjestelmän" olemassaolosta tai kuvanneet sen toimintaa ja kuten komissio aivan oikein huomautti, tällaisen väitteen mahdollista pätevyyttä on arvioitava ainoastaan niiden tietojen valossa, joita komissiolla oli riidanalaista päätöstä tehdessään.
- 134 Tästä seuraa, että Belgian hallitus, joka ei ole toimittanut tältä osin olennaisia tietoja hallinnollisen menettelyn aikana, ei voi tämän jälkeen väittää, että komissio olisi rikkonut EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohtaa ja viidennen terästükisäännösten 1 artiklan 2 kohtaa.
- 135 Näin ollen Belgian kuningaskunnan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämä kanneperuste, joka koskee EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdan ja viidennen terästükisäännösten 1 artiklan 2 kohdan rikkomista, on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

- 136 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 122 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan silloin, kun valitus on perusteltu ja yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee itse riidan lopullisesti, se päättää oikeudenkäyntikuluista.
- 137 Työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan, jota sovelletaan työjärjestyksen 118 artiklan nojalla valituksen käsittelyyn, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.
- 138 Työjärjestyksen 69 artiklan 3 kohdan mukaisesti jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi tai jos siihen on muutoin erityisiä syitä, yhteisöjen tuomioistuin voi kuitenkin määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan.
- 139 Käsiteltävänä olevassa asiassa on otettava huomioon se, että vaikkei Belgian kuningaskunta ole hävinnyt valitusasiaa kokonaisuudessaan, mikään sen riidanalaisesta päätöksestä esittämistä kumoamisperusteista ei ole perusteltu. Näin ollen on päätettävä, että Belgian kuningaskunta ja komissio vastaavat kumpikin omista yhteisöjen tuomioistuimessa aiheutuneista oikeudenkäyntikuluistaan.

- 140 Työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan kolmannen alakohdan mukaan, jota niinkään sovelletaan sen 118 artiklan nojalla valituksen käsittelyyn, yhteisöjen tuomioistuin voi päättää, että muu väliintulija kuin jäsenvaltio tai toimielin vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan. Tämän määräyksen nojalla on syytä päättää, että Belfin vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

- 1) Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-37/97, Forges de Clabecq vastaan komissio, 25.3.1999 antama tuomio kumotaan siltä osin kuin

— siinä otetaan asiassa Teräs EHTY — Forges de Clabecq 18.12.1996 tehdyn komission päätöksen 97/271/EHTY, jossa tietyt Forges de Clabecq SA:lle myönnetyt tuet todetaan yhteisömarkkinoille soveltumattomiksi, soveltamisala huomioon vääristyneellä tavalla,

— sitä rasittaa EHTY:n tuomioistuimen perussäännön 30 artiklan ja 46 artiklan vastainen perusteluvollisuuden laiminlyönti.

- 2) Valitus hylätään muilta osin.
- 3) Forges de Clabecq SA:n nostama kumoamiskanne hylätään.
- 4) Belgian kuningaskunta, Euroopan yhteisöjen komissio ja Compagnie belge pour le financement de l'industrie SA vastaavat kukin niille yhteisöjen tuomioistuimessa aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista.

Puissochet

Gulmann

Macken

Colneric

Cunha Rodrigues

Julistettiin Luxemburgissa 11 päivänä syyskuuta 2003.

R. Grass

J.-P. Puissochet

kirjaaja

kuudennen jaoston puheenjohtaja